

UN NOU PERICOL LA ORIZONT: RENUNȚAREA LA COTA UNICĂ DE IMPOZITARE

I. ADOPTAREA COTEI UNICE ÎN NUMEROASE ȚĂRI

Toate țările care au introdus cota unică au înregistrat evoluții pozitive.

ESTONIA

Estonia, care în 1994 a introdus o rată unică de impozitare de 26%, ducând la o creștere economică medie anuală de 5,2%.

Ulterior cota unică a fost diminuată la 20%.

LETONIA

În 1997 Letonia a adoptat o rată unică de 25%.

RUSIA

În 2001 Rusia a adoptat o rată unică de 13%.

Rusia s-a remarcat printr-o **evoluție economică spectaculoasă**; ca urmare a măsurilor adoptate, intrările la buget obținute din impozitarea veniturilor persoanelor fizice au înregistrat o creștere reală în ruble de 28%, iar în 2002 impozitele pe venit au însumat 357,1 mld ruble / 11,26 mld \$ - față de numai 255,5 mld ruble în 2001, adică **o creștere nominală de 39.8%, ceea ce înseamnă o creștere de 20,7% în termeni reali**. Ajustările s-au realizat ținând seama de o rată a inflației de 18% în 2001 și de 15,8% în 2002).

SLOVACIA

În 2004 Slovacia a adoptat o rată unică de 19%.

UCRANIA

Ucraina a adoptat o rată unică de 13%.

II. AVANTAJELE ADUSE DE COTA UNICĂ ÎN ROMÂNIA

1. Cota unică răspunde pe deplin criteriilor de echitate în domeniul fiscal.

Opțiunea pentru impozitarea în cota unică a veniturilor persoanelor fizice constituie **una dintre modalitățile prin care se poate acționa asupra fluxurilor din economie și asigura reglarea sistemului fiscal**.

Acesta **are o eficiență mai mare în reglarea inegalităților dintre diferite categorii de persoane** care obțin același venit din surse diferite.

2. Cota unică elimină dubla impunere a economiilor și a investițiilor.

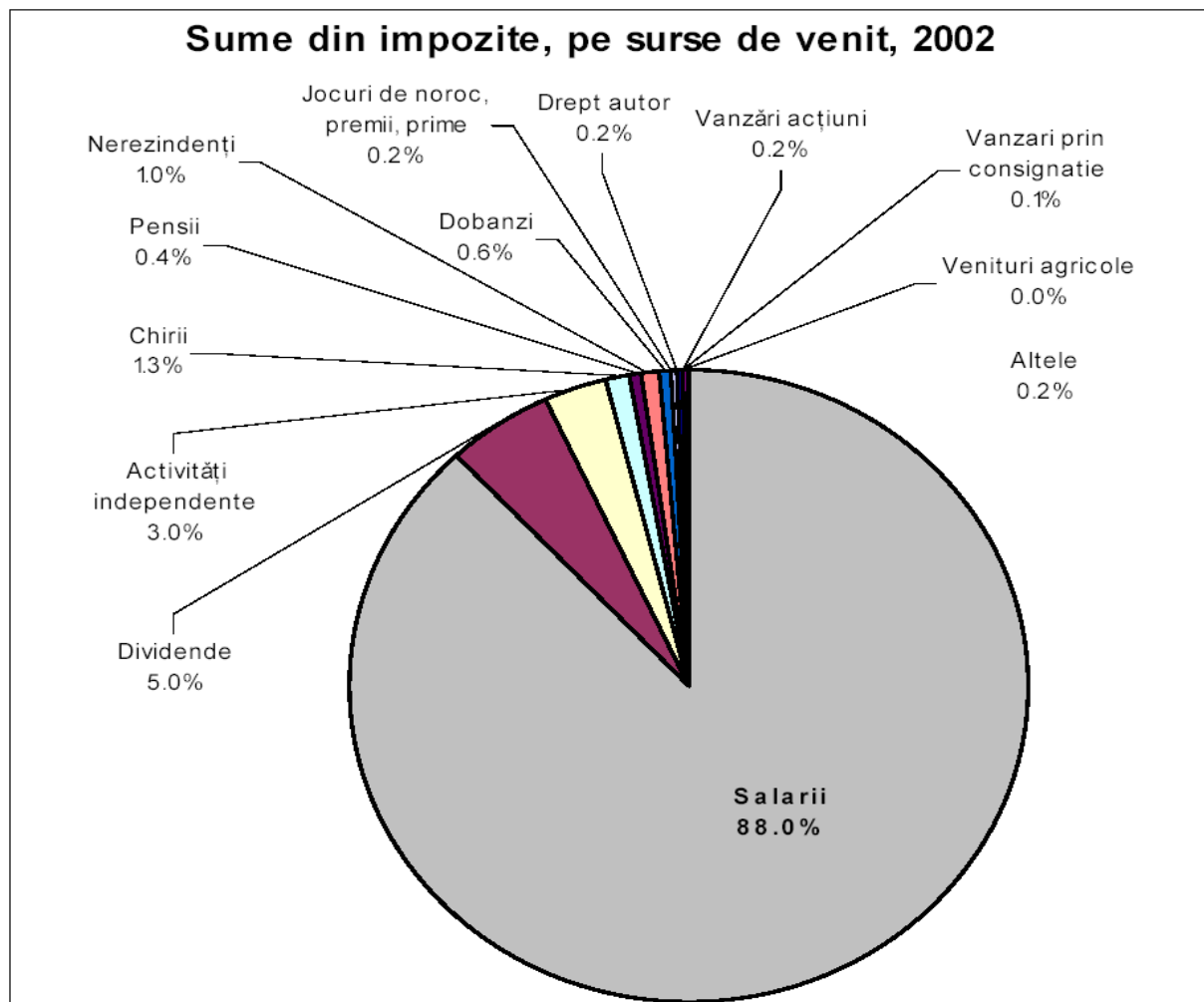
Având în vedere că formele de venit sunt taxate în mod egal și numai o singură dată, oamenii sunt liberi să aleagă orice investiție pe care o consideră profitabilă, astfel încât, prin intermediul instrumentelor fiscale, **economia poate funcționa la potențial maxim**.

3. Cota unică va crește veniturile încasate la bugetul de stat.

Prin aplicarea sistemului progresiv de impozitare în România, în perioada anterioară datei de 1.01.2005, s-a ajuns ca impozitarea să apăsă foarte tare un număr mic de salarii medii și mari, sistemul subexploatând alte surse.

Apărea din acest motiv o **discrepanță evidentă de sarcină fiscală, încălcându-se principiul echității orizontale**: și anume, ca la aceeași sumă trebuie să se plătească același impozit, indiferent de sursa venitului.

Exemplificăm în acest sens:

Sursa: Societatea Academica Romana

Astfel, se poate observa cât de mare era această diferență de apăsare a impozitelor pe salariați, față de întreprinzători și liber-profesioniști, chiar admitând că în cazul acestora impozitul trebuia să fie ceva mai mic pentru a produce un bonus ce reflecta riscul de afacere.

4. Cota unică vine în sprijinul și celor cu venituri reduse printr-un sistem de deduceri foarte eficient.

5. Cota unică reduce evaziunea fiscală, prin micșorarea costului de oportunitate al evitării achitării impozitelor la bugetul de stat.

În condițiile în care sistemul fiscal este unul simplu și eficient, efectul psihologic pe care îl are reducerea cotei de impozitare face ca oamenii să procedeze la achitarea datoriilor față de stat în mod rapid și corect.

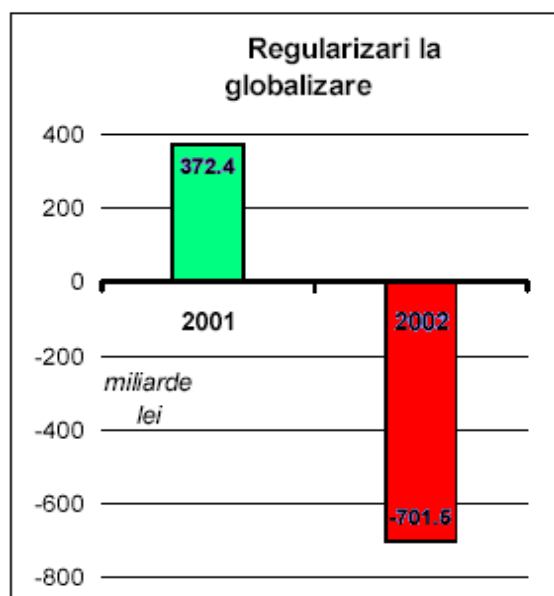
Acestia nu mai sunt tentati de cautarea unor metode complicate care sa le faciliteze micșorarea bazei impozabile, in principal deoarece costul acestor activitati se poate ridica in unele cazuri peste cota de impozit care trebuie platita.

Sistemul de impozitare progresiva a salariilor crea premise puternice pentru mutarea veniturilor pe canale mai puțin taxate. În aceste condiții proporția salariilor mici a crescut, iar a celor medii-mari a scăzut, într-o perioada de crestere economica, fapt care conduce la concluzia ca **este foarte probabil ca o parte din venituri sa fi fost transferate pe alte canale cu o impunere mai redusa.**

Oamenii invata si se adapteaza rapid la sistem, astfel incat, **in vechiul sistem, statul avea tot mai puțin de adunat de la contribuabili in urma procedurii de globalizare si tot mai mult de dat inapoi.**

6. Cota unica reduce cheltuielile de administrare fiscală.

Administrația publică va cheltui mai puțin bani cu monitorizarea si auditarea sistemului de vreme ce impozitul este unic si se calculeaza mult mai clar si mai concis. In sistemul impozitării progresive, **statul avea tot mai puțin de adunat de la contribuabili in urma procedurii de globalizare si tot mai mult de dat inapoi.**

In anul 2002 statul a trebuit sa returneze contribuabililor din România 700 miliarde ROL in valoare neta, iar in urma aplicarii sistemului impozitării progresive costurile administrative de funcționare au fost de aprox. 800 miliarde ROL.

In total, aplicarea sistemului impozitării progresive implică cheltuieli administrative și de restituire de cca. 1.500 miliarde ROL, care au fost eliminate ca urmare a aplicării cotei unice de impozitare.

7. Cota unica ofera contribuabililor mai mult control asupra banilor si reduce implicarea autoritatilor in gestionarea surplusului fiecărei persoane

Prin aplicarea cotei unice **oamenii sunt stimulați sa munceasca mai mult** deoarece numai o mica parte din castigul lor intra in posesia statului.

Astfel, diferenta care le ramane poate fi gestionata dupa bunul plac al fiecaruia, **aceasta libertate punand accent pe dezvoltarea proprietatii private si a sectorului privat din economie**, mai degraba decat pe sectorul public, in care statul initiaza programe si politici prin care vine in sprijinul cetatenilor.

Din tabelul prezentat în Anexă se observa ca, **pe masura creșterii venitului, salariul net castigat de contribuabilii fara persoane in intretinere crește, inregistrandu-se creșteri de peste 20% ale salariului net pentru venituri brute de peste 3.500 lei. In expresie absoluta, pentru un venit brut de 5000 lei, de exemplu, creșterea salariului net este de 729 lei.**

In acest fel implicarea guvernului se reduce considerabil lasand posibilitatea fiecarui individ sa isi creasca consumul sau sa opteze pentru diferite planuri de investitii.

7. Cota unica reduce timpul si numarul formularelor care trebuie completate pentru achitarea obligatiei fata de stat.

In acest sens **cota unica aduce doua beneficii.**

- a) Pe de-o parte, **ofera o mai mare transparenta sistemului fiscal**, intrucat asigura cu usurinta posibilitatea oricarui contribuabil sa isi calculeze marimea obligatiilor fiscale si sa inteleaga intreg mecanismul de impunere fara a mai avea neclaritati cu privire la modul de calcul si la sumele pe care le datoreaza.
- b) Pe de alta parte, **creste randamentul impozitelor ca urmare a reducerii cheltuielilor cu stabilirea si incasarea acestora datorita simplitatii sistemului.**

Totodata, platitorii de taxe si impozite isi reduc cheltuielile privind consilierea financiara si indrumarea necesare in sistemul cotelor progresive, iar specialistii in fiscalitate isi pot orienta aria de activitate catre zone mult mai productive.

In sistemul de impozitare al cotei unice nu se mai face risipa de forta de munca si este inlaturata birocratia costisitoare care creează cu ușurință confuzii.

8. Cota unica dezvolta un mediu foarte atractiv pentru investitori

Competitia privind nivelul impozitelor reprezinta un beneficiu al globalizarii.

Intr-o economie globala in care forta de munca si capitalul se misca in deplina libertate dincolo de granitele nationale ale oricarui stat, **setul de politici fiscale adoptate de fiecare tara reprezinta un instrument important folosit in atragerea resurselor internationale limitate.**

Rezultate pozitive in urma aplicarii cotei unice s-au inregistrat inca **din primul trimestru al anului 2005, cand incasarile la bugetul de stat au crescut cu 2.819,3 miliarde lei peste estimarile de 110.279 miliarde ROL.**

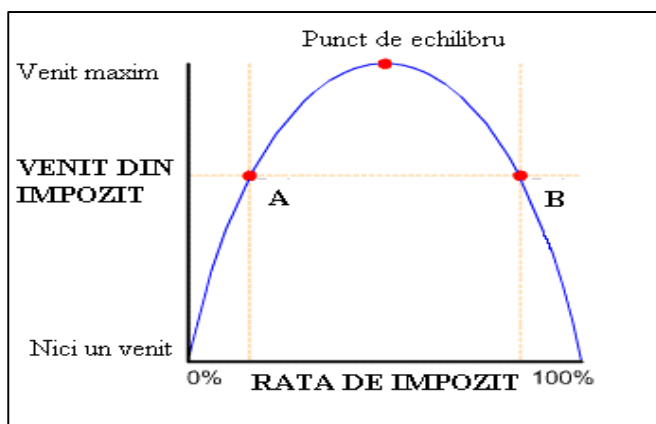
Astfel, nivelul veniturilor la bugetul de stat estimate pentru aceasta perioada a anului **au fost depășite cu 2,6 procente, cu toate ca bugetul pe anul 2005 a fost construit pe sistemul progresiv de impozitare a veniturilor si pe un nivel al impozitului pe profit de 19%.**

In plus, **climatul macroeconomic a fost influentat de ritmul mai scazut al dezinflatiei** fata de nivelul prevazut - 9,3% fata de tinta de 9% in 2004-, precum si majorarea deficitului de cont curent la 7,8% din PIB fata de tinta de 6,3% in 2004. In consecinta.

III. LEGATURA DINTRE RATA IMPOZITARII SI VENITURILE OBTINUTE DE STAT DE PE URMA COLECTARII IMPOZITELOR

Dr. Arthur B. Laffer este creditat ca fiind cel care a oferit **cea mai convingatoare explicatie cu privire la legatura dintre rata impozitarii si veniturile obtinute de stat de pe urma colectarii impozitelor.**

Curba lui Laffer sintetizeaza grafic relatia dintre rata impozitului si venitul obtinut si poate fi utilizata pentru a intelege cum un impozit in cota unica nu micsoreaza, ci din contra, poate chiar sa creasca veniturile generale din impozite.

Sursa: Tribuna Economica, nr 10/9.03.2005

Curba lui Laffer sugerează ca **venitul obținut crește mai rapid la nivele mai reduse de taxare**. Pe măsură ce rata crește, venitul crește cu o rată descrescătoare până atinge nivelul maxim de venit colectat de către stat, în punctul de echilibru.

Dincolo de această limită orice creștere a ratei impozitului îi determină pe oameni să muncească mai puțin sau să găsească metode eficiente prin care să se sustragă de la achitarea obligațiilor către stat, reducând astfel veniturile colectate globale. Venitul colectat de stat în punctul B este același cu venitul din punctul A, dar se obține la o rată de impozit mult mai ridicată. La o rată ipotetică de impozitare de 100% nimeni nu ar mai fi motivat să muncească, din moment ce guvernul ar fi cel care colectează tot venitul obținut prin muncă.

Analiza Laffer explică de asemenea modul în care guvernul poate obține aceleași venituri pe două cai diferite:

- fie prin colectarea unor taxe ridicate de la un număr redus de persoane** (o taxa ridicată pentru o bază de taxare redusă);
- fie prin impunerea unui impozit mic la un segment de populație mai larg** (o taxa redusă pentru o bază de taxare mare).

III. CNIPMMR SOLICITĂ MENȚINEREA COTEI UNICE DE IMPOZITARE

Având în vedere avantajele importante mai sus prezentate, CNIPMMR solicită menținerea cotei unice de impozitare de 16%.

Ratiunea menținerii cotei unice de impunere constă în impulsivarea afacerilor, în vederea dezvoltării economice și a creării de noi locuri de muncă.

Prin urmare, finalitatea aplicării acestui tip de impozit nu este favorabilă doar patronului, ci și salariaților, cărora li se oferă venituri nete mai mari din salarii.

Cota unică, în sine, nu rezolvă profunza criza structurală a economiei românești dar reprezintă un pas înainte în ceea ce privește relaxarea fiscală și existența unui mediu de afaceri stabil.

Pentru salariați, cota unică de impozitare oferă avantaje mai ales în zona salariilor mari; salariații cu venituri mari sunt impozitați fără aplicarea unor facilități de deduceri și prin contribuții sociale aplicate la un plafon mai mare.

Persoanele cu venituri mici beneficiază de modalitățile de acordare a deducerilor: degresiv, astfel încât cei cu venituri mici nu înregistrează pierderi privind venitul net.

ANEXA

ANALIZA COMPARATIVA A IMPOZITULUI SI A SALARIULUI NET IN IN FUNCTIE DE COTA DE IMPOZITARE APLICATA

Venit Brut	Contributii obligatorii	Impozit cote progresive		Impozit cota unica		Crestere absoluta a salariului net	Crestere relativa a salariului net
		Impozit	Salariu net	Impozit	Salariu net		
500	85	33	382	26	389	7	1.80%
600	102	50	448	40	458	10	2.20%
700	119	69	512	53	528	16	3.06%
800	136	88	576	66	598	22	3.74%
900	153	107	640	80	668	28	4.28%
1.000	170	127	703	93	737	34	4.86%
1.500	255	248	997	169	1076	79	7.97%
2.000	340	397	1263	245	1415	152	12.06%
2.500	425	563	1512	321	1754	242	16.03%
3.000	510	729	1761	398	2092	331	18.78%
3.500	595	895	2010	465	2440	430	21.41%
4.000	680	1061	2258	531	2789	530	23.46%
4.500	765	1227	2508	598	3137	629	25.10%
5.000	850	1393	2757	664	3486	729	26.45%